

I.

Cât a costat zidirea bisericii Sf. Spiridon din Iași?

În biblioteca Academiei Române, într'un grup de documente cumpărate dela anticarul Kuppermann din Iași, am dat cândva peste însemnarea ce se publică mai jos, referitoare la zidirea bisericii Sf. Spiridon din fosta capitală a Moldovei, în care se arată cu amănuntul «toate cheltuelile» ce s'au făcut, între 1752—56, cu zidirea acestei cunoscute biserici ieșene.—Și fiindcă însemnările de felul acesteia sunt foarte rari, am crezut că e bine să o comunic în această publicație:

Toate cheltuelile ce s'au făcut la toată zidire bisericii lui Sfet[i] Spiridon, afară den zugrăfire catapetezmii i de aur și de cheltuiala catapetezmii.

Ce au dat dum[nealui] Șet[rarul] Vas[i]lache Cozma :

Lei	ban[i]	
3968	40	— la întâiul an, let 1752 ;
1351		— la al doile an, let 1753 ;
2035		— al treile an, let 1754 ;
1550		— al 4 an, let 1755 ;
1184	30	— al 5 an, let 1756.
<hr/>		
10088	70.	

Tij la anul dintâi ce s'au cumpărat locurile bisericii :

250	—	casa lui Carp ;
200	—	casa dum[nealui] Vornicului Rusăt ;
65	—	casa Savii Ciaușului ;
40	—	casa Popii lui Toader ;
40	—	casa Ungurului.
<hr/>		
595.		

Iar amândoao somile fac =
10683 lei, 70 ban[i].

Tij s'au cheltuit :

200	—	pentru șindile ;
150	—	săpatul catapetezmii i lemnul ;
40	—	varul cel albu, prin mâna dum[nealui] Hatman ;
20	—	la începere zidirii, fiind de faț[ă] Mitropolitul.
<hr/>		

11093 , 70 ban[i].

Scădem cele ce au dat ceialalți creștini :

Lei	ban[i]	
480	—	din brasla Neguțitorilor din deșetină ;
100	—	de la Hagi Chiriac ;
100	—	de la Pascal Zăraf ;
250	—	de la Pălădești ;
150	—	de la Pășcanul ;
100	—	de la Costachi.
<hr/>		
1180		fac. Și rămâne somă curată =
9913	lei, 70 ban[i],	care ban[i] împărțindu-i trii ctitori, vine în parte fieștecărue câte 3304 lei 63 ban[i].

*

Din soma din colo, care cât au dat :

Lei	ban[i]	
2568	—	dum[nealui], Hat[manul], însă :
		2178 — bani gata ;
		150 — la catapeteazmă ;
		200 — la locul Vornicului ;
		40 — la varul cel albu.
<hr/>		
2568.		
3595	40	— dum[nealui] Jit[nicerul] Bosie, însă :
		3085 , 40 — bani gata,
		250 — casa Ducăi,
		40 — casa Popii,
		220 — șindilă.
<hr/>		
3595	40	fac. '
3750	30	— ban[i] gata în tot[i] anii împreună și veșmintele și arginturi și lucruri și alte cheltue, pe cum arată foaia jupânului Anastase Lipscanul.
<hr/>		
9913	70	fac.

A. L.

II.

Inscripțiile de la Biserica Sf. Nicolae Domnesc din Curtea-de-Argeș

Pe un clopot :

ACEST CLOPOTŪ IASTE AL S(FIN)ȚI BESERECI DOMNEȘTI DIN ORAȘ ARGES, HRAM SF. NICOLAE, UNDE SĂ AFLĂ ȘI SF. MOAȘTE ALE MUCENIȚI FILOTHIEI, ȘI CARE BESERICĂ IASTE ZIDITĂ DE RĂPOSATULŪ ÎNTRU FERICIRE IO RADUL VOD NEGRU, ÎNTĂIU DOMNU AL ȚĂRII,

CARELE AU STĂTUT LA LEAT 6798 (1290!) ȘI SĂ VEDE CĂ ȘI ACEST CLOPOTŪ SĂ FI FĂCUT ; ȘI A STĂTUT PÂNĂ LA LEAT 1788, CÂND AU AVUT RĂZBOI PORTA OTOMAN-ÎASCĂ CU CEA CHESARICEASCĂ, ȘI S-AU SFĂRĂMAT URECHI (LE) DE OSTAȘI ; PAR (S/C) ACUM LA LEAT 1812, ÎN ZILELE STĂPÂNIR(EI) MARELUI ÎNPĂRAT A TOATĂ RUSIA ALEXANDRU PAVLOVICI, S-AU PREFĂCUT DE PEA OSFINȚIA SA ÎNTĂI EPISCUP AL ARGEȘI CHIRŪ IOSIF, MAI ADĂOGĂNDU ȘI MATER(IE), PRIN PURTAREA DE GRIJE A MEA, A ZMERIT ARHIMAND. THEODOSIE, NASTAVNIC SF. MĂNĂSTIRI COZANCI (?); GEORG WOLF MEST. OT SIBIU.

Pe un mormânt în dreapta pronaosului :

Lipsit fără vreme de a soarelui lumină, a mea inimă geme și sufletul suspină, gândind la fii, la soțul ce în lume am lăsat, cu maicu mea ca bună, — în neagră lăcuință. Rugăm noi împreună înalta providență să adaoge zile ce mie m-ă luat. Elenca Brătieșca, ce au adormit la leat 1845 Mai 10, în vârstă dea ani. 24.

Pe altul :

Născută Tigveancă, apoi Brătiancă, prin lege am fost oarecând soție celui iubitului cinstit soție Dincăi Brătieșcu, fostul Cluceri mare, și am viețuit cât au voit Dumnezeu, întru armonie foarte liniștită, și iară când acela au găsit cu cale ne-au chemat pă amândoi, dearândul, cu milostivirea ne-au așezat, într-această casă, sub această piatră, loc dumnezeescu. Și cerem ertare dela fiecare suflet creștinesc. Anastasia Brătianca, ce au adormit la leat 1839, Noembrie 21.

Pe altul :

Trudit în lume, muncit în slujbe politicești, muncit în casă, slăbitu de trude [griji câmpănești], [cincizeci și șase de ani] cu munca i-am viețuit, și alte osteneli doborât. După moarte, mi-am aflat odihna la Dumnezeu eu Brătianul biv vel Clucer mare, în locul cel sub această piatră, chiar ca în cer ; și al meu suflet fie în Domnul precum în cer. Constandin ce au adormit leat 1844. Feb. 16.

Sunt mormintele părinților și bunicii bărbatului de stat Ion C. Brătianu.

Alte două pietre de morminte înalte : unul pe care se află reprezentat un personaj culcat pe pat mortuar, — depus azi în Muzeul național de antichități, pe una din laturile căruia se află semnătura maestrului sculptor Gherghe (iar nu *prestavise* cum s-a citit) și altul rămas în biserică, tot înalt și timbrat numai cu o cruce, reprezintă după tradiție mormintele lui Negru-Vodă și al Doamnei sale. Evlavioasele femei puneau până în timpurile când biserica era încă deschisă lumânări la un frumos sfeșnic lucrat oriental, pentru pomenirea acestor Voevozi întemeetori ai Bisericii, cari nu sunt de cât Radu Vodă, tatăl lui Mircea cel Bătrân, și soția sa (după cum a dovedit-o în mod strălucit studiile D-lui Prof. D. Onciul, care a demonstrat cum s-a făcut identificarea lui Negru-Vodă cu Radu Vodă), întemeetorii bisericii Sf. Nicolae.

VIRG. DRĂGHICEANU

Errata. În articolul meu publicat în fascicolul precedent al Buletinului s'au strecurat două scăpări din vedere, pe cari mă grăbesc a le semnală aci : a) Meșterul lui Radul-cel-Mare, despre care se amintește la nota 9, p. 24, era un meșter special pentru ferestre, nu un zidar propriu zis, b) Frasa din rând 19—21, dela pag. 28, col. 1 : „astfel de pietre adusesese, tot din Ardeal, dela Sibiiu, unde ele se și lucraseră, Petru Rareș“, trebuie cetită : „astfel de pietre se adusesese, tot din Ardeal, dela Sibiiu, unde ele se și lucraseră, pentru mormântul lui Petru Rareș. Le comandase, de sigur, Doamna Chijajna a lui Mircea Ciobanul„. V. Documente Țurmuzaki, pub. de N. Iorga, vol. XI, pag. 861. A. L.